

Yakın Doğu Üniversitesi Kurucu Rektörü Dr. Suat Günsel'in Mesajı

Sevgili Katılımcılarımız,

Ortaklaşa düzenlenecek 1. Uluslararası Çocuk ve Spor Kongresinin Yakın Doğu Üniversitesi ev sahipliğinde organize edilecek olmasından dolayı ayrıcalık ve onur duymaktayım.

Beden eğitimi ve sporun çocukların sağlıklı büyümelerinin yanı sıra ülkelerin sosyal ve ekonomik yönden gelişmelerine katkı sunmasının tüm dünyada büyük öneme sahip olduğu fikri genel olarak kabul görmektedir. Spor ve fiziksel aktiviteler çocukların karşılıklı anlayış, saygı ve her yaştan işbirliği ilkelerini kazanmaları içinde çok güçlü bir araçtır. Bu bağlamda bu aktiviteler, ülkelerarası barışın temin edilmesine de katkıda bulunmaktadır.

İnancım odur ki, 1. Uluslararası Çocuk ve Spor Kongresi katılımcılara konferansın konuları ile ilgili multidisipliner deneyim ve bilgilerini farklı ülkelerden uzmanlarla paylaşmalarına mükemmel bir fırsat yaratacaktır.

Konferansın tüm katılımcılara unutulmaz ve faydalı bir deneyim olmasını dilerim.

Saygılarımla,

Yakın Doğu Üniversitesi Kurucu Rektörü Dr. Suat Günsel

Konferans Organizasyon Komitesi ve YDÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hüseyin Gökçekuş'un Mesajı

Organizasyon komitesi adına, 19-21 Nisan 2010 tarihleri arasında Kuzey Kıbrısta Yakın Doğu Üniversitesinde düzenlenecek 1.Uluslararası Çocuk ve Spor Kongresinde siz değerli katılımcıları davet etmekten memnuniyet duymaktayım. Kongre, Yakın Doğu Universtesi ve Hacettepe Üniversitesi tarafından ortaklaşa organize edilecektir.

Günümüzde beden eğitimi ve sporun ülkelerin sürdürülebilir sosyal ve ekonomik gelişmelerine olan olumlu desteği dünya genelinde fark edilmektedir. Birleşmiş Milletler, sporun olumlu yönde öğretiminin Birleşmiş Milletler Milenyum gelişim amaçlarına ulaşmada güçlü bir araç olduğunu deklere etmektedir. Spor uygulamalarının ülkelerin etnik ve kültürel farklılıklar arasında köprü görevi görmesinde ve işbirliğini ön plana çıkarmada önemli bir rolü bulunmaktadır.

Aynı zamanda fiziksel aktiviteler ve spor yaşamboyu kazanılması gereken alışkanlıklar olarak kabul edilmektedir. Çocukların farklı fiziksel aktivitelere katılımları yönetimler, ebeveynler ve öğretmenler tarafından desteklenmelidir.

Kongrenin ana teması olan 'Çocuk ve Spor' açıkcası çok yönlü bir konudur. Bu nedenle, çocukların hertürlü fiziksel aktivitelere entegre olabilmelerine ve beden eğitimi ile ilgili sorunlara çözüm bulma, içerisinde eğitimden sağlığa, ekonomiden politik ve hukuki birçok faktörün olduğu multidisipliner bir yaklaşım gerektirmektedir.

Tüm katılımcılara aydınlatıcı, verimli ve zevkli bir kongre dilerim,

19-21 Nisanda Yakın Doğu Üniversitesinde sizlerle buluşmayı heyecanla beklemekteyiz..

YDÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hüseyin Gökçekuş

Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sn. Kemal Dürüst'ün Mesajı

Çocuk, doğar ve zaman akışı içerisinde önce anne kucağında büyümeye başlar. Bununla beraber motor ünite gelişim dönemleri'ni tamamlar ve hayata adapte olur.

İşte çocuk bir bütünsellik içerisinde spor ile 4. ay ile 1. yaş arasında yaptığı REFLEKSİF hareketler ile tanışır ve devamında ilkel hareketler, temel hareketler dönemi sonrasında spor hareketleri dönemi ile evreyi tamamlar ve üst seviyeye çıkar.

Çocuğun özellikle küçük yaş dediğimiz 5. yaşında yön kavramı gelişir bu her zaman desteklenmelidir. 5 yaş spora başlamak için oldukça uygun bir dönemdir. Ancak bu dönemde çocuğun oyuna olan gereksinimi üst seviyelerde olduğu için oyun ağırlıklı spor faaliyetleri seçilmelidir. Aşırı yorgunluk ve bitkinliğe neden olacak çalışmalar, bedensel gelişim kadar ruhsal gelişimi de olumsuz etkileyeceği düşünülmelidir.

İşte bu düşünceler sonrasında YDÜ'nin gerçekleştirilecek olan bu Uluslararası Çocuk ve Spor Kongresi'nde bu olgular göz önünde bulundurulmalı, çocukların spora yönlendirilmesinin nasıl ve ne şekilde olacağı irdelenmelidir.

Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sn. Kemal Dürüst

Onursal Başkanlar :

Dr. Suat İ. Günsel
Yakın Doğu Üniversitesi Kurucu Rektörü

Prof. Dr. Uğur Erdener
Hacettepe Üniversitesi Rektörü

Kemal Dürüst
KKTC Milli Eğitim ve Spor
Bakanı

Başkan:

Prof. Dr. Hüseyin Gökçekuş -Yakın Doğu Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Danışma ve Organizasyon Kurulu :

- Prof. Dr. Ümit Hassan - Rektör, Yakın Doğu Üniversitesi
- İrfan Günsel - Mütevelli Heyeti Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Şenol Bektaş - Rektör Yardımcısı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Fahreddin M. Sadıkoğlu - Rektör Yardımcısı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. İhsan Çalış - Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Rümeysa Demirdamar - Eczacılık Fakültesi Dekanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey - Tıp Fakültesi Dekanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Ersan Ersoy- Dekan, Diş Hekimliği Fakültesi, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Sevinç Yücecan - Sağlık Bilimleri Dekanı & Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Aysel Yontar - Bilgi & Belge Yönetimi Bölüm Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Doç. Dr. Cem Birol - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü, Yakın Doğu Üniversitesi
- Doç. Dr. Şahin Ahmedov - Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Müdürü, Yakın Doğu Üniversitesi
- Doç. Dr. Cevdet Tınazcı - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölüm Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Doç. Dr. Hasan Selçuk - Spor Yöneticiliği Bölüm Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Nazım Burgul - Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Gökçe Keçeci Şekeroğlu - Görsel İletişim ve Tasarım Bölüm Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Dr. Hasan Ulaş Yavuz - Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi, Yakın Doğu Üniversitesi
- Hakan Atamtürk - Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Müdürü, Yakın Doğu Üniversitesi
- Ahmet Savaşan - Dorana Turizm Müdürü
- Tuncer Kutluhan - Genel Hizmetler ve Yurtlar Genel Müdürü, Yakın Doğu Üniversitesi
- Tümer Garip - Büyük Kütüphane Müdürü, Yakın Doğu Üniversitesi
- Fatma Akmergiz- Dorana Turizm

Sekreterya :

- Doç. Dr. Cevdet Tınazcı - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölüm Başkanı, Yakın Doğu Üniversitesi
- Uzman Deniz Erdağ - Beden Eğitimi ve Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi, Yakın Doğu Üniversitesi
- Uzman Figen Yaman Lesinger- Beden Eğitimi ve Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi, Yakın Doğu Üniversitesi

Bilim Kurulu :

- Caner Açıkada (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye) (Başkan)
- Figen Altay (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Neil Armstrong (Exeter Üniversitesi, İngiltere)
- Alper Aşçı (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Hülya Aşçı (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Perican Bayar (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Yeşim Bulca (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Nefise Bulgu (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Haydar Demirel (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Gıyasettin Demirhan (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Emin Ergen (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Ulrich Hartmann (Münih Teknik Üniversitesi, Almanya)
- Tahir Hazır (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Canan Koca (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Ziya Koruç (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Fabio Pigozzi (Roma Üniversitesi, İtalya)
- Willem Van Mechelen (VU Üniversitesi, Hollanda)
- Peter Spitzenpfeil (TU Munih Üniversitesi, Almanya)
- Margot Talbot (ICSSPE, İngiltere)
- David Paul (Idaho Üniversitesi, ABD)
- Mike McNamee (Swansea University, İskoçya)
- Deborah Tennehil (İrlanda)
- Eddy van Brach (Fransa)
- Hüsrev Turnagöl (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Perican Bayar (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Atilla Erdemli (İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
- Kamil Özer (Çanakkale 18 Ekim Üniversitesi, Türkiye)
- İbrahim Yıldıran (Gazi Üniversitesi, Türkiye)
- Levent İnce (ÖDTÜ Üniversitesi, Türkiye)
- Haydar Demirel (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Ali Murat Zergeroğlu (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Hilal Mocan (Çocuk Sağlık Merkezi, Türkiye)

AİLELERİN ÇOCUKLARINI SPOR ve FİZİKSEL AKTİVİTEYE YÖNLENDİRMELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

DİNÇ Z.F. [1], ULUÖZ E. [1*], SEVİMLİ D. [1]

Bu çalışmanın amacı, çocukları çeşitli branşlardaki spor okullarına devam eden velilerin spora katılımın çocuklarının yaşamlarında ne gibi faktörlerden etkilendiklerini, çocuklarıyla ilgili spor dalına ait paylaşımlarını, kazanma ve kaybetme durumlarındaki yaklaşımlarını, spor ortamındaki koşullar ile ilgili görüşlerini ve sportif aktivitelerin yararları konusundaki farkındalıklarını belirlemektir.

Bu araştırmaya çocukları Adana ilindeki bazı spor okullarına devam eden 161 veli katılmıştır. Araştırmanın deseni kesitsel betimleyici alan çalışmasıdır. Çalışmada örneklem seçimi gönüllülük ilkesine göre yapılmıştır. Çalışmaya katılmak istemeyen veliler araştırma dışında tutulmuştur. Bu yönüyle örneklem seçimi non-randomize karakterdedir. Veri toplama aracı olarak çocukların sportif faaliyetlerine katılımları hakkındaki veli görüşlerini belirlemeye yönelik hazırlanmış anket formları kullanılmıştır. Anket formlarına ek olarak yaş, mesleki durum, gelir düzeyi, ailedeki çocuk sayısı gibi sorular da eklenerek çalışmaya katılan velilerle ilgili sosyo-demografik bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerle ilgili tanımlayıcı istatistik uygulamaları yapılmış ve tüm veriler aritmetik ortalama, standart sapma, frekans dağılımı gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerle özetlenmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin yaş ortalaması 37,45±6,18 ve spor okullarına devam eden çocukların yaş ortalaması 7,49±2,48 olarak bulunmuştur. Velilerin mesleki dağılımlarında ilk üç sırada 47(%29,1)serbest meslek sahibi, 33(%20,5) öğretmen, 31(%19,3) memur yer almıştır. Velilerin 94'ü(%58,4) üniversite mezunu, 26'sı(%16,1) lise mezunu ve 19 veli(%11,8) yüksek lisans mezunu olduğunu belirtmiştir. 88(%54,6) veli 2500 TL ve üzeri, 41 veli(%25,5) 1500–2000 TL arası, 17 veli(%10,6) ise 1000–1500 TL arası geliri olduğunu belirtmiştir. Velilerin 94'ü(%58,4) çocuğun kendi isteği ile 58'i aile bireylerinin yönlendirmesi ile 9'u(%5,6) ise arkadaş etkisi ile spor branşını seçtiğini belirmişlerdir. 145 veli(%90,1) çocuğun sportif faaliyetinde öğrenmeyi, 16 veli ise kazanmayı önemsediğini belirtmiştir. Çocuğu yarışmada kaybettiğinde velilerin 143'ü(%88,8) çocuğuna elinden geleni yaptığını söylediğini, 16'sı (%9,9) ise kaybetmeyi önemsemediğini belirtmiştir. 143(%88,8) veli çocuğunun fiziksel yetenekleri hakkında bilgi sahibi olduğu belirtirken 18(%11,2) veli bilgisi olmadığını belirtmiştir. Velilerin 147'si(%91,3) sporun çocuğun derslerini olumlu etkilediğini, 14'ü(%8,7) ise olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Velilerin 49'u(%30,4) sporun çocuk için diğer tüm aktivitelerden öncelikli olduğunu belirtirken, 112(%69,6) veli sporun çocuğu için birinci öncelikli faaliyet olmadığını ifade etmiştir. Antrenörü yeterli bulan velilerin sayısı 150(%93,2), kısmen yeterli bulanların sayısı 10(%6,2)'dur. Velilerin 66'sı(%41,0) çocuğunun haftada 4-7 saat, 55'i(34,2) 1-3 saat, 23'ü(%14,3) ise 8-11 saat tv, bilgisayar oyunu gibi hareketsiz faaliyetlerde bulunduğunu belirtmiştir. Sporun sosyal ve psikolojik yararları ile ilgili 153(%95) veli bilgi sahibi olduğunu belirtirken 8'i(%5,0) ise bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Veli gelir düzeyi ve eğitim düzeyi arttıkça sportif aktivitede kazanma yerine öğrenme bilincinin önemli bulunduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak sportif aktiviteye yönlenmede çocuğun istekli olması kadar ailenin de ilgili ve destekleyici olması önem taşımaktadır. Ailelerin eğitim ve gelir düzeyi arttıkça sporla ilgili bilgi ve bilinç düzeyinin arttığı söylenebilir. Spora katılımda aile ve okul arasında işbirliği yapılarak spora katılımın her eğitim düzeyindeki ve sosyo-ekonomik yapıdaki ailelere ve çocuklara ulaştırılması önemle önerilebilir.

[1] Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
İletişim: Tel:+903223387001, zulzeynep@cu.edu.tr euluoz@cu.edu.tr, dsevimli@cu.edu.tr
***Sunumu yapacak araştırmacı: Eren ULUÖZ**

GİRİŞ

Bireylerin spor ve beden eğitimi dünyasını tanımasını sağlayan ilk sosyal kurum ailedir. Ailenin sosyalleşme üzerindeki bu etkisi çocuğun spor ve beden eğitimi faaliyetlerine katılıp katılmayacağını, katılıyorsa ne şekilde katılacağını belirlemektedir[1]. Ailelerinin sporla ilgili olması çocuğun spor katılımında ve sporun toplum geneline yayılmasında olumlu bir etkendir[2]. Aileler çocuklarının becerilerini geliştirme, sağlıklarına destek olma, kendi kendini yönetme becerisi kazandırma, sorumluluk sahibi olmasını sağlama ve yaşamda örnek davranışlar sergileyebilme becerisi sağlayabilmeleri beklentisiyle çocuklarını değişik etkinliklere yönlendirmektedirler[3]. Ailelerin beklentileri doğrultusunda yönlendirdikleri fiziksel aktiviteler çocuk ve genç için gelişimin normal bir parçasıdır. Küçük yaştan itibaren fiziksel olarak aktif olmak, çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimlerinde önemli rol oynamaktadır[3]. Ailelerin çocuklarını spora yönlendirmesinde toplumda yaygın olarak, yakın arkadaş çevresi, spor sahalarının uzaklığı, spor eğitimin kalitesi, uzman eğitmenlerin olup olmadığı gibi faktörler belirleyici olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, çocukları çeşitli branşlardaki spor okullarına devam eden velilerin spora katılımın çocuklarının yaşamlarında ne gibi faktörlerden etkilendiklerini, çocuklarıyla ilgili spor dalına ait paylaşımlarını, kazanma ve kaybetme durumlarındaki yaklaşımlarını, spor ortamındaki koşullar ile ilgili görüşlerini ve sportif aktivitelerin yararları konusundaki farkındalıklarını belirlemektir.

MATERYAL YÖNTEM

Bu araştırmaya çocukları Adana ilindeki bazı spor okullarına devam eden 161 veli katılmıştır. Araştırmanın deseni kesitsel betimleyici alan çalışmasıdır. Çalışmada örneklem seçimi gönüllülük ilkesine göre yapılmıştır. Çalışmaya katılmak istemeyen veliler araştırma dışında tutulmuştur. Bu yönüyle örneklem seçimi non-randomize karakterdedir. Veri toplama aracı olarak çocukların sportif faaliyetlerine katılımları hakkındaki veli görüşlerini belirlemeye yönelik hazırlanmış anket formları kullanılmıştır. Anket formlarına ek olarak yaş, mesleki durum, gelir düzeyi, ailedeki çocuk sayısı gibi sorular da eklenerek çalışmaya katılan velilerle ilgili sosyo-demografik bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır.

Anketlerden elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerle ilgili tanımlayıcı istatistik uygulamaları yapılmış ve tüm veriler aritmetik ortalama, standart sapma, frekans dağılımı gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerle özetlenmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya katılan velilerin yaş ortalaması 37,45±6,18 ve spor okullarına devam eden çocukların yaş ortalaması 7,49±2,48 olarak bulunmuştur.

Tablo 1. Velilerin mesleki dağılımları

	Serbest	Öğretmen	Memur	Ev hanımı	Doktor	Akademisyen	Emekli	Polis	Toplam
n	47	33	31	29	8	7	4	2	161
%	29,1	20,5	19,3	18,0	5,0	4,3	2,5	1,2	100

Velilerin mesleki dağılımlarında ilk üç sırada 47(%29,1)serbest meslek sahibi, 33(%20,5) öğretmen, 31(%19,3) memur yer almıştır.

Tablo 2. Velilerin öğrenim durumları

	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Yüksek lisans	Doktora	Toplam
n	5	7	26	94	19	10	161
%	3,1	4,3	16,1	58,4	11,8	6,2	100

Velilerin 94'ü(%58,4) üniversite mezunu, 26'sı(%16,1) lise mezunu ve 19 veli(%11,8) yüksek lisans mezunu olduğunu belirtmiştir.

Tablo 3. Velilerin gelir durumları

	500-1000 TL	1001-1500 TL	1501-2000 TL	2001-2500 TL	2500 TL ve üzeri	Toplam
n	11	17	41	4	88	161
%	6,8	10,6	25,5	2,5	54,6	100

88(%54,6) veli 2500 TL ve üzeri, 41 veli(%25,5) 1500–2000 TL arası, 17 veli(%10,6) ise 1000–1500 TL arası geliri olduğunu belirtmiştir.

Tablo 4. Çocukların spor branşlarına göre dağılımları

	Cimnastik	Karate	Basketbol	Yüzme	Bisiklet	Futbol	Atletizm	Sadece okulda	Toplam
n	128	21	4	4	1	1	1	1	161
%	79,5	13	2,5	2,5	0,6	0,6	0,6	0,6	100

Velisi ile görüşülen çocukların 188'i(%79,5) cimnastik sporu ile, 21'i(%13) karate ile ilgilenmektedir.

Tablo 5. Spora yönlenmede etkili olan faktörler

	Kendi isteği	Aile bireylerinin etkisi	Arkadaş etkisi	Toplam
n	94	58	9	161
%	58,4	36	5,6	100

Velilerin 94'ü(%58,4) çocuğun kendi isteği ile 58'i aile bireylerinin yönlendirmesi ile 9'u(%5,6) ise arkadaş etkisi ile spor branşını seçtiğini belirmişlerdir.

Tablo 6. Velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri

	Kazanmak	Öğrenmek	Toplam
n	16	145	161
%	9,9	90,1	100

145 veli(%90,1) çocuğun sportif faaliyetinde öğrenmeyi, 16 veli ise kazanmayı önemsediğini belirtmiştir.

Tablo 7. Velilerin kaybetme durumunda verdiği tepkiler

	Kızıyorum	Fazla önemsemiyorum	Elinden geleni yaptığını söylüyorum	Toplam
n	2	16	143	161
%	1,2	9,9	88,8	100

Çocuğu yarışmada kaybettiğinde velilerin 143'ü(%88,8) çocuğuna elinden geleni yaptığını söylediğini, 16'sı (%9,9) ise kaybetmeyi önemsemediğini belirtmiştir.

Tablo 8. Velilerin fiziksel aktive ve sporla ilgili görüşleri

		Evet	Hayır	Toplam
Çocuğunuzun fiziksel yetenekleri hakkında bilginiz var mı?	n	143	18	161
	%	88,8	11,2	100
Çocuğunuzun sporlar uğraşması derslerini olumlu etkiliyor mu?	n	147	14	161
	%	91,3	8,7	100
Türkiye'deki yarışmalar çocuklar için uygun mu?	n	94	67	161
	%	58,4	41,6	100
Çocuğunuzun spor yaptığı tesis güvenli mi?	n	151	10	161
	%	93,8	6,2	100
Çocuğunuzla sportif aktiviteleri ile ilgili konuşuyor musunuz?	n	159	2	161
	%	98,8	1,2	100
Çocuğunuz için spor diğer aktivitelerden daha mı öncelikli?	n	49	112	161
	%	30,4	69,6	100
Çocuğunuz spor yaparken eğleniyor mu?	n	157	4	161
	%	97,5	2,5	100
Antrenörün çocuğunuza yaklaşımını beğeniyor musunuz?	n	157	4	161
	%	97,5	2,5	100
Antrenör çalışmalar sırasında ödül ve ceza yöntemleri kullanıyor mu?	n	125	36	161
	%	77,6	22,4	100
Çocuğunuz spor yaparken aile bireyleri tarafından izlenmek istiyor mu?	n	147	14	161
	%	91,3	8,7	100
Sporun sosyalleşme ve kişilik gelişimi ile ilgili olumlu etkileri ile ilgili bilgiye sahip misiniz?	n	153	8	161
	%	95	5	100

143(%88,8) veli çocuğunun fiziksel yetenekleri hakkında bilgi sahibi olduğu belirtirken 18(%11,2) veli bilgisi olmadığını belirtmiştir. Velilerin 147'si(%91,3) sporun çocuğun derslerini olumlu etkilediğini, 14'ü(%8,7) ise olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Velilerin 49'u(%30,4) sporun çocuk için diğer tüm aktivitelerden öncelikli olduğunu belirtirken, 112(%69,6) veli sporun çocuğu için birinci öncelikli faaliyet olmadığını ifade etmiştir. Antrenörü yeterli bulan velilerin sayısı 150(%93,2), kısmen yeterli bulanların sayısı 10(%6,2)'dur. Velilerin 66'sı(%41,0) çocuğunun haftada 4-7 saat, 55'i(34,2) 1-3 saat, 23'ü(%14,3) ise 8-11 saat tv, bilgisayar oyunu gibi hareketsiz faaliyetlerde bulunduğunu belirtmiştir. Sporun sosyal ve psikolojik yararları ile ilgili 153(%95) veli bilgi sahibi olduğunu belirtirken 8'i(%5,0) ise bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Veli gelir düzeyi ve eğitim düzeyi arttıkça sportif aktivitede kazanma yerine öğrenme bilincinin önemli bulunduğu belirtilmiştir.

TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışma çocukları çeşitli branşlarda spor okullarına devam eden ailelerin, sportif aktiviteye katılım sonrasındaki görüşlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Yetenekli sporcuların seçiminde ailelerin isabetli sportif branşı tercih etmeleri performansında belirleyicisi olabileceği gibi, ailelerin doğru yaş aralığında doğru sportif branş ile çocuklarını buluşturmaları sportif verimin arttırılmasında, dolayısı ile onların duyuşsal, psikomotor ve bilişsel gelişimine ek yararlar sağlaması açısından önemli olacağı belirtilmektedir[4]. Spor aktiviteleri; çocukların yaşamlarında, arkadaş çevrelerinde, aile ve okul ortamlarında olumlu ve olumsuz sonuçlara neden olduğu araştırma sonuçları ile desteklenmiştir[5].

Çalışmamız sonucunda elde edilen demografik özellikler incelendiğinde ailelerin % 58'inin üniversite mezunu olduğu tespit edilmiştir. Sırası ile % 16,1 lise, %11,8', yüksek lisans

düzeyinde eğitim almış ebeveynlerden oluşmaktadır. Sosyo – ekonomik düzeylerine bakıldığında %54,6 sının 2.500 TL ve üzerinde gelir düzeyine sahip olduğu bulunmuştur. Sosyo-ekonomik düzeyin yüksek olması ailelerin çocuklarını spora yönlendirmesinde önemli rol oynadığını düşündürmektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde İngiltere'de yaşları 10-11 arasında değişen 113 çocuk ve ailesi sosyo-ekonomik düzeylerine göre ayrılarak spora katılım teşvik yolları araştırılmıştır. Yüksek sosyo ekonomik düzeye sahip ailelerin tamamı çocuklarını aktiviteye teşvik ettiği, düşük ve orta düzeydeki ailelerin sözlü teşvik yoluna gittiği sonuçta spora katılımda ailenin önemli bir rol üstlendiği ve farklı sosyal ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarını farklı yollarla teşvik ettiği rapor edilmiştir[6].

Ailelerin %58,4'ü çocuğunun kendi isteği ile sportif aktiviteyi tercih ettiğini belirtirken, % 36'sı aile bireylerinin yönlendirmede etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışma sonucunda spora katılımda aile ve çocuk tercihinin birbirine yakın olduğu gözlenmektedir. Böylece katılımda ailenin desteği yanında çocuğun katılım motivasyonunun önemli olacağı vurgulanabilir. Bir çalışmada ebeveynlerin algı inançları, genç sporcuların başarı hedef yönelimleri ve sporda başarının nedenleri hakkında kişisel inançlarla olan ilişkisi incelenmiştir. Çalışmaya 11-18 yaşında takım sporları yapan 183 erkek ve bayan sporcu katılmıştır. Sporculara Ego Oryantasyon Ölçeği, Spor Başarıları Hakkındaki İnanç Ölçeği uygulanmıştır. Çalışma sonucunda algılanan ebeveyn inancı: sporcuları yönlendirme ve kişisel inanç ile bu çabaların sonucu olarak sporda başarıya yol açtığı tespit edilmiş. Buna karşılık, algılanan ebeveyn inançları ise; üstün yetenek, dış faktörleri ve aldatıcı taktikler kullanarak sportif başarının habercisi olan ego yönelimi ve aynı kişisel inançlara karşılık gelmektedir. Çalışma bulguları genç sporcuların sosyalleşme deneyimlerini anlamak için tartışılır olduğunu bildirmişlerdir[7].

Ayrıca aileler bir sportif branşa katılımda kazanmaktan çok, o sportif branşın gereklerini öğrenmenin önemli olacağını %90 düzeyinde belirtmektedirler. Buna ek olarak, %88,8'nin sporda kaybetmenin önemli olmadığını, % 69,6 'sı sportif aktivitenin çocuğun öncelikli faaliyeti olmadığını, %91,3'ünün okul derslerine olumlu etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Spor aktiviteleri sürecinde ailelerin antrenörleri yeterli bulma düzeyleri ise %93,2 olarak bulunmuştur. Bir araştırmada, hem aile, hem de koçun başarı üzerindeki etkisi ile sporcuların arkadaşlık ilişkileri ve futbolda yarışma algısı incelenmiştir. Yaşları 10-14 arasında olan uluslar arası gençlik futbol turnuvasına katılan toplam 677 Norveçli futbol (504'ü erkek, 173'ü kız) sporcusunun psiko-sosyal deneyimleri ile futbol yetkinlikleri test edilmiştir. Çalışma sonucunda usta antrenörlerin pediatrik sporcuların psikososyal gelişime fayda sağladığı bulunurken, yüksek kaliteli arkadaş ilişkisi ve pozitif algı sağladığı rapor edilmiştir. Adolesan sporcularda antrenör ve aile baskısının spor aracılığı ile psiko-sosyalleşme açısından yararlarının daha az olduğu araştırmacılar tarafından belirtilmiştir[8].

Araştırma bulgularımız incelendiğinde ailelerin %95'inin sporun sosyal ve psikolojik yaralarının farkında olduğu tespit edilmiştir. Fiziksel aktivitenin hem çocuklar hem de yetişkinler için önemini belirten çalışmalar son yıllarda oldukça fazla sayıdadır[9-10]. Bir diğer çalışmada Murnan ve arkadaşları çocuklarda fiziksel aktiviteye katılımın aşırı kilo alımının engellediği ve sağlıklı yeme alışkanlığını desteklediğini bildirilmiştir[11].

Araştırmamızın bulguları incelendiğinde çocukların%41'nin haftada 4-7 saat arasında tv, bilgisayar ve inaktif olarak zaman geçirdikleri bulunmuştur. Anderson ve arkadaşları toplam 681 aile ve 433 çocuk üzerinde yaptıkları çalışmada ailelerin tutumlarını araştırdı çocuklara haftada takım sporları aktiviteleri, bireysel sportif aktiviteleri, TV ve bilgisayar karşısında geçirdikleri zamanlar haftalık olarak kaydedildi. Çocukların spora katılımında ailelerin çocuk sayısının, eğitim düzeyinin etnik kökenin etkili olduğu ayrıca sosyalleşmede ailenin rolü olduğu belirtilmiştir[12].

Araştırma sonucuna göre; sportif aktiviteye katılımda çocuğun istekli olması kadar ailenin de ilgili olması önem taşımaktadır. Ailelerin eğitim ve gelir düzeyi artışına göre çocuk yaşta spora katılım paralellik göstermektedir. Spora katılımda aile- okul işbirlikleri düzenlenerek sporun her eğitim düzeyindeki ve sosyo-ekonomik yapıdaki ailelere ve çocuklara ulaştırılması önemle önerilir.

KAYNAKLAR

1. Erdemli, A., 1991, H.Ü.Spor Bil. Dergisi, 2,4.
2. Kotan Ç., Hergüner G., Yaman Ç. İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 3, Sayı 1, 2009
3. Pehlivan Z., Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımın Önündeki Engeller. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009, Vıı (2) 69-76
4. Muratlı S. Çocuk ve Spor. Nobel yayıncılık. Ankara-2007
5. Yılmaz V. Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu.Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu
6. Brockman R, Jago R, Fox KR, Thompson JL, Cartwright K, Page AS. "Get off the sofa and go and play": family and socioeconomic influences on the physical activity of 10-11 year old children. BMC Public Health. 2009;21;9:253.
7. White SA, Kavussanu M, Tank KM, Wingate JM. Perceived parental beliefs about the causes of success in sport: relationship to athletes' achievement goals and personal beliefs. Scand J Med Sci Sports. 2004;14(1):57-66.
8. Ommundsen Y, Roberts GC, Lemyre PN, Miller BW. Parental and coach support or pressure on psychosocial outcomes of pediatric athletes in soccer. Clin J Sport Med. 2006;16(6):522-6.
9. Sacher PM, Kolotourou M, Chadwick PM, Cole TJ, Lawson MS, Lucas A, Singhal A. Randomized controlled trial of the MEND program: a family-based community intervention for childhood obesity. Obesity (Silver Spring). 2010;18 (1):62-8.
10. Tsai EH, Fung L. Parents experiences and decisions on inclusive sport participation of their children with intellectual disabilities. Adapt Phys Activ Q. 2009 Apr;26(2):151-71.
11. Murnan J, Price JH, Telljohann SK, Dake JA, Boardley D. Parents' perceptions of curricular issues affecting children's weight in elementary schools. J Sch Health. 2006;76(10):502-11.
12. Anderson CB, Hughes SO, Fuemmeler BF. Parent-child attitude congruence on type and intensity of physical activity: testing multiple mediators of sedentary behavior in older children.Health Psychol. 2009;28(4):428-38.